

Su arama ruhsat bedellerinin ne şekilde muhasebeleştirileceği ve hangi amortisman oranı ile itfa edileceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	95462982-105[VUK.ÖZLG-2013-76]-115
Tarih	14.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BURSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 95462982-105[VUK.ÖZLG-2013-76]-115

14/04/2014

Konu : Su arama ruhsat bedellerinin ne şekilde muhasebeleştirileceği ve hangi amortisman oranı ile itfa edileceği.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun tetkikinden; memba suyu ile diğer maden ve meşrubat sanayi ürünlerinin toptan ve perakende ticareti, sanayi tesisi kurulması, bu konuda ithalat ve ihracat faaliyetleri ile iştigal ettiğiniz, 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Minarelli Sular Kanunu kapsamında gerçek kişilerden arama ruhsatları devir aldığınız, söz konusu arama ruhsatlarının geçerlilik süresinin 3 yıl olduğu ve idarece uygun bulunması halinde bu sürenin 1 yıl daha uzatılabileceğinden bahisle arama ruhsat bedellerinin ne şekilde muhasebeleştirileceği ve hangi amortisman oranı ile itfa edileceği, arama faaliyetleri kapsamında yapılan diğer giderlerin hangi hesapta takip edileceği ve amortisman tabi tutulup tutulmayacağı, işletme ruhsatı alındıktan sonra amortisman oranının ne olacağı ile işletme ruhsatı alınamaz ise "271-Arama Giderleri" hesabının bakiyesinin bu durumun ortaya çıktığı

hesap döneminde tek seferde gider yazılıp yazılamayacağı hususlarında Başkanlığımızdan görüş talebinde bulunduğunuz anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 315 inci maddesinde, mükelleflerin amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini Maliye Bakanlığının tespit ve ilan edeceği oranlar üzerinden itfa edecekleri ve ilan edilecek oranların tespitinde iktisadi kıymetlerin faydalı ömürlerinin dikkate alınacağı hükme bağlanmıştır.

Bahsi geçen maddenin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, amortismanına tabi iktisadi kıymetler için uygulanacak "Faydalı Ömür ve Amortisman Oranları" tespit edilmiş ve bu oranlar 339, 365, 389, 399, 406 ve 418 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği eki liste ile açıklanmıştır.

333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekli listenin "55. Gayri Maddi İktisadi Kıymetler: İmtiyaz hakları (Franchising), patent, formül, dizayn, örnek kalıp, teknik bilgi (Know-how), format, telif hakkı ve benzeri kalemler, lisans, kullanım hakkı ve izni veya devlet kurum ve kuruluşları tarafından verilen diğer haklar (İşletme hakkı gibi) ve bunların benzerleri" bölümünde bu kapsama giren iktisadi kıymetlerin faydalı ömrü 15 yıl ve amortisman oranı % 6,66 olarak tespit edilmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 1 Sıra Nolu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinin, C-Hesap Planı Açıklamaları bölümünde;

-İmtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve ünvan gibi bir bedel ödenerek elde edilen bazı hukuki tasarruflar ile kamu otoritelerinin işletmeye belirli alanlarda tanıdığı kullanma, yararlanma gibi yetkiler dolayısıyla yapılan harcamaların 260- Haklar hesabında izleneceği ve edinilen hakların maliyet bedelleri ile bu hesaba borç kaydedileceği,

-Arama amacı ile yapılan ve arama ile ilgili giderlerin 271-Arama Giderleri hesabında izleneceği, arama faaliyetlerinin sonucunda üretilebilir rezerv saptanamaması halinde yapılan giderlerin zarar kaydedileceği açıklanmıştır.

Yukarıda yer alan açıklamalara göre;

-Arama ruhsat bedellerinin 260-Haklar hesabında izlenmesi ve söz konusu bedelin 339, 365, 389, 399, 406 ve 418 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği eki listenin 55. Gayri Maddi İktisadi Kıymetler bölümü uyarınca 15 yılda, arama ruhsatı süresinin daha kısa olması halinde ise bu sürede itfa edilmesi,

-Arama faaliyetleri nedeni ile gerçekleştirdiğiniz diğer harcamaların 271-Arama Giderleri hesabında izlenmesi ve işletme ruhsatı alınamaması durumunda yapılan giderlerin bu durumun ortaya çıktığı hesap döneminde gider olarak dikkate alınması, işletme ruhsatının alınması halinde ise 271-Arama Giderleri hesabının ve varsa henüz itfa edilememiş arama ruhsatı bedelinin işletme ruhsatının

maliyetine dahil edilmesi,

-İşletme ruhsatı alımı için ödenen bedelin ise 339, 365, 389, 399, 406 ve 418 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile değişik 333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği eki listenin 55. Gayri Maddi İktisadi Kıymetler bölümü uyarınca faydalı ömrünün 15 yıl ve amortisman oranının % 6,66 olarak dikkate alınmak suretiyle amortisman tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026